

1. ความเป็นมาของปัญหา

เหตุที่ผู้วิจัยสนใจในเรื่องนี้ เพราะผู้วิจัยได้เข้ามารับราชการเป็นทหารในกองทัพอากาศ และผู้วิจัยไต่ถามว่านายทหารเรือที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ นั้น ต้องเป็นนายทหารที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือเท่านั้น จะมีข้อยกเว้นเฉพาะนายทหารที่จบจากมหาวิทยาลัยเหล่าแพทย์ กวกรเงิน เท่านั้น ผู้วิจัยจึงไต่ถามการศึกษาของกองทัพอากาศ นั้น มีข้อจำกัดเช่นนี้หรือไม่ เพื่อดูแนวทางการพัฒนากองทัพในอนาคต

ผู้วิจัย เห็นว่า ในต่างประเทศเห็นความสำคัญในการพัฒนากำลังคน เพื่อที่จะพัฒนาความรู้ให้แก่คนของตนเองตลอดเวลา แต่เมื่อพิจารณาจากระบบการพัฒนากำลังคนของกองทัพอากาศและกองทัพอากาศ ที่ถูกจำกัดด้วยระบบพรรคเหล่าในการเข้าศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการแล้ว ผู้วิจัยจึงไต่ถามการศึกษาเพื่อหาสาเหตุแห่งปัญหาเพื่อให้เกิดความตื่นตัว และเห็นความสำคัญแก่นายทหารในกองทัพทุกคน เพราะเหตุว่า ทหารทุกคนต้องทำงานเกี่ยวกับความมั่นคง การศึกษาอบรมเพื่อพัฒนาตนเองจึงเป็นสิ่งจำเป็น

2. ความสำคัญของปัญหาและวัตถุประสงค์

โดยที่การจะพัฒนาข้าราชการทหาร ให้มีประสิทธิภาพและทักษะ นั้น การฝึกอบรมเป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างสิ่งเหล่านี้ ฉะนั้นในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ศึกษาเพื่อให้ทราบถึง

1. กระบวนการศึกษาอบรมของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ มีข้ออุปสรรคอย่างไรหรือไม่
2. ลักษณะวิชาต่าง ๆ ที่โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศได้ศึกษาอบรม มีความเหมาะสมเพียงใด

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและกำหนดความถี่ผลการศึกษายอมรับว่านักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ที่ผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษายอมรับมากน้อยเพียงใด

3. ขอบเขตและวิธีการในการวิจัย

3.1 การวิจัยสนาม (Field Research)

3.1.1 แบบสอบถาม แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดแรก สำหรับนายทหารเรือและนายทหารอากาศที่ผ่านการศึกษายอมรับจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ จำนวน 3 รุ่น โดยมีนายทหารเรือรุ่นละ ประมาณ 60 นาย นายทหารอากาศรุ่นละประมาณ 80 นาย ในการให้ตอบแบบสอบถามนี้ ส่วนใหญ่ผู้วิจัยจะไปพบนายทหารที่ผ่านการศึกษายอมรับด้วยตนเอง จะมีการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์บ้างก็เป็นส่วนน้อย สำหรับนายทหารเรือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้นายทหารเรือตอบจำนวน 120 ชุด แบ่งเป็นรุ่นละ 40 ชุด ได้แบบสอบถามคืนมา 74 ชุด ซึ่งแยกได้ ดังนี้ นายทหารเรือที่จบการศึกษายอมรับ รุ่นปี 2518 จำนวน 57 นาย ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืนมา 21 ชุด คิดเป็น 31.34 % ของรุ่น รุ่นปี 2519 จำนวน 60 นาย ได้แบบสอบถามคืนมา 25 ชุด คิดเป็น 41.67 % ของรุ่น รุ่นปี 2520 จำนวน 58 นาย ได้แบบสอบถามคืนมา 28 ชุด คิดเป็น 48.28 % ของรุ่น

สำหรับนายทหารอากาศที่จบการศึกษายอมรับจากโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ตอบจำนวน 150 ชุด แบ่งเป็น รุ่นละ 50 ชุด ได้แบบสอบถามคืนมา 95 ชุด ซึ่งแยกได้ ดังนี้ นายทหารอากาศที่จบการศึกษายอมรับในรุ่นปี 2518 จำนวน 79 นาย ได้แบบสอบถามคืนมา 28 ชุด คิดเป็น 35.44 % ของรุ่น รุ่นปี 2519 จำนวน 78 นาย ได้แบบสอบถามคืนมา 31 ชุด คิดเป็น 39.74 % ของรุ่น รุ่นปี 2520 จำนวน 77 นาย ได้แบบสอบถามคืนมา 36 ชุด คิดเป็น 46.75 % ของรุ่น

แบบสอบถามชุดที่สอง ให้ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาของ นายทหารที่จบการศึกษาอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เป็นผู้ตอบจากแบบสอบถามชุดที่สองที่ส่งไปให้ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชาของนายทหารเรือที่ผ่านการศึกษารวมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ จำนวน 120 ชุด ผู้บังคับบัญชา ตอบมา 70 ชุด คิดเป็น 58.33 % เพื่อนร่วมงานตอบมา 68 ชุด คิดเป็น 56.67 % และผู้ใต้บังคับบัญชา ตอบมา 63 ชุด คิดเป็น 52.50 % สำหรับแบบสอบถามชุดนี้ ที่ให้ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ของนายทหารอากาศที่สำเร็จการศึกษาอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เป็นผู้ตอบ จำนวน 150 ชุด ได้คำตอบเป็นของผู้บังคับบัญชา 88 ชุด คิดเป็น 58.67 % ของเพื่อนร่วมงาน 90 ชุด คิดเป็น 60 % ของผู้ใต้บังคับบัญชา 72 ชุด คิดเป็น 48 %

3.1.2 การสัมภาษณ์(Interview) การสัมภาษณ์ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งครู อาจารย์ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นายทหารที่จบการศึกษาอบรมแล้ว รวมตลอดถึงผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ของนายทหารที่จบการศึกษาอบรมที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่แล้วด้วย

3.2 งานวิจัยเอกสาร(Documentary Research) การค้นคว้าวิจัย โดยไรข้อมูลจากกระเบื้อง กำสั่ง และขอมังคัมต่าง ๆ ของกระทรวงกลาโหม รวมตลอดทั้งคำสั่งต่าง ๆ ของกองทัพเรือและกองทัพอากาศ นอกจากนั้นยังไรข้อมูลจากเอกสาร ตำรับตำรา ก้านการฝึกอบรมเป็นหลักอ้างอิงแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม ในรูปการพรรณนาและวิเคราะห์(Descriptive and Analytical Study) เกี่ยวกับ การฝึกอบรม ว่าเป็นไปตามหลักแนวความคิดและทฤษฎีของการฝึกอบรม ซึ่งมีนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ ได้กำหนดเป็นแนวคิดและทฤษฎีใดหรือไม่

4. สมมติฐาน

ในการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการดำเนินงานวิจัยไว้ดังนี้

1. การศึกษาอบรม นายทหาร เพื่อการรับตำแหน่ง เสนาธิการหรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่มีความสำคัญมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกองทัพไทย

2. การดำเนินงานของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ยังมีอุปสรรคข้อขัดข้องทั้งทางคามบริหารและคามวิชาการซึ่งสมควรได้รับการแก้ไข

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องการบริหาร การฝึกอบรมจะเห็นว่า แม้จะได้พยายามนำหลักการทางคามวิชาการบริหารงานฝึกอบรมที่ถูกตองมาใช้ดำเนินงานแล้ว แต่อาจเป็นไปได้ว่าปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นอีก ดังนั้น งานวิจัยในเรื่องนี้ ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ในการหาส่วนดี ส่วนบกพร่อง เพื่อพิจารณาประกอบในการวางนโยบายและการวางแผนฝึกอบรมให้รอบคอบ เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ที่จะพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้นในวันข้างหน้า โดยพยายามหาข้อยุติในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อลดอุปสรรคในการทำงานให้หมดไป แม้จะหมดไปเพียงบางส่วน ก็ยังเป็นผลดีต่อความก้าวหน้าของการดำเนินงานการฝึกอบรมในอนาคต ซึ่งจะเป็นนิมิตที่ดีต่อการฝึกอบรมของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ

นอกจากนี้ ผลพลอยได้ของงานวิจัยนี้ อาจจะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้หน่วยงานอื่น ๆ ที่ยังขาดการดำเนินงานคามการฝึกอบรมให้กระตือรือร้น ที่จะจัดการฝึกอบรมขึ้น เพื่อแก้ปัญหาบางประการ ซึ่งทุกหน่วยงานประสบอยู่ เช่น การขาดงาน ลางาน ความเบื้อหนายคอดการปฏิบัติงาน งานล้าช้า ผิดพลาด แม่การฝึกอบรมจะไม่ใช่ปัจจัยที่จะช่วยขจัดความบกพร่องได้ทั้งหมด แต่ยังเป็นการศึกษาว่าไม่ได้ดำเนินการอย่างไรใด เรียบเลย เพราะการฝึกอบรมจะมีส่วนช่วยลดปัญหาต่าง ๆ แม่จะไม่ถึง 100 % ก็ตาม

6. เค้าโครงวิทยานิพนธ์

ในการเสนอวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 ความสำคัญของนายทหารเสนารักษ์ ฝ่ายเสนารักษาทหาร บทบาทของเสนารักษาทหาร อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ การเริ่มพัฒนายทหารมาดำรงตำแหน่งเสนาธิการ การจัดตั้งโรงเรียนเสนารักษาทหารเรือและโรงเรียนเสนารักษาทหารอากาศ

บทที่ 2 เปรียบเทียบโครงสร้างและการบริหารงานของโรงเรียนเสนารักษาทหารเรือ โรงเรียนเสนารักษาทหารอากาศ โครงสร้างของโรงเรียน การจัดการ การบริหารงาน เป้าหมายของโรงเรียนในการดำเนินการศึกษาอบรม เป้าหมายของนายทหารที่เรียนในการเข้าศึกษาอบรม

บทที่ 3 แนวความคิดและทฤษฎีในการฝึกอบรม แนวความคิดในการฝึกอบรม ความหมายของการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ความจำเป็นในการฝึกอบรม รูปแบบของการฝึกอบรม หลักการกำหนดโครงการฝึกอบรม ประเภทของการฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรม การติดตามและการประเมินผลการฝึกอบรม

บทที่ 4 เปรียบเทียบการพิจารณานายทหารที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรโรงเรียนเสนาธิการ การพิจารณาคัดเลือกนายทหารเข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนารักษาทหารเรือ โรงเรียนเสนารักษาทหารอากาศ หลักสูตรการศึกษาอบรม ลักษณะวิชาและวิธีการศึกษาอบรม การบริหารการศึกษาอบรมและวัดผลการศึกษา

บทที่ 5 การประเมินผลการศึกษาอบรม การประเมินผลขณะศึกษาอบรม การประเมินผลหลังจากจบการศึกษาอบรมแล้ว

บทที่ 6 การวิเคราะห์ปัญหา ข้อเสนอแนะและข้อแก้ไข